

Danuta Jaskanis

Małe Raczki, pow. Suwałki

Informator Archeologiczny : badania 7, 97

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wyróżniono dwa etapy budowy wału, który dzieli jak się wydaje, dość znaczny odcinek czasu. Stwierdzono również, że uległ on gwałtownemu zniszczeniu / ślady pożaru / i później nie został już odbudowany.

Materiał ceramiczny oraz sytuacja w jakiej on zalegał, pozwalają sądzić, że w czasie osady obronnej na terenie Łubowic, należy wiązać z ludnością kultury łubowickiej i datować na okres halsztacki C.

MAŁE RACZKI, pow. Suwałki

Konserwator Zabytków Archeologicznych
w Białymstoku

Badaniami kierowała mgr Danuta Jaskania,
Finansował WKZ w Białymstoku, Pierwszy
sezon badań, Osada z wczesnej epoki żelaza
i średniowiecza.

Badaniami ratowniczymi objęto szczerunkowo zachowaną osadę z wczesnej epoki żelaza i nawarstwoną na nią w części południowej partię osady średniowiecznej. Istnienie jej zasygnalizowało całkowicie zachowane naczynie ręcznej roboty odkryte przypadkowo w wyrobisku żwiru. Ślady obu osad wystąpiły w obrębie wąskiego pasa średnicy około 20 m ciągnącego się z północy na południe na przestrzeni 75 m, wzdłuż krawędzi zachodniego, wysokiego brzegu doliny Rospudy. Zachowana partia stanowiła zachodni kraniec obu osad, których pierwotny obszar na wschodzie zniszczyła erozja.

Pozostałością osady z wczesnej epoki żelaza było 14 jam owalnych i kolistych w rzucie poziomym, w przekroju nieckowatych lub o płaskich dachach i pionowych ścianach, o największej średnicy dochodzącej do 1,8 m i przeciętnej głębokości 0,8 m. Część z tych obiektów ma charakter jam magazynowych i odpadkowych, m.in. jama nr 9 zawierająca oprócz ceramiki warstwę muszli małży rzecznych, jama nr 11 i 18 z zalegającymi na ich dnie dużymi naczyniami zasobowymi, nr 10 i 21 z dużą zawartością kości zwierzęcych. Wyznacznikiem chronologicznym jest tu wyłącznie ceramika. Reprezentuje ona zasadnicze trzy typy: naczynia o bardziej lub mniej zaznaczonym załamie brzośca, pod nasadą szyjki, wylewach rozchylonych na zewnątrz o krawędziach zaokrąglonych, nierzadko zdobionych karbowaniem lub odciskami palca, naczynia o prostych prawie cylindrycznych szyjkach oraz kubki z dużymi umieszczonymi tuż przy krawędzi uchemi. Powierzchnia naczyń górą z reguły wygładzana, dołem chropowata. Dna płaskie.

Ceramika ta znajduje najbliższe odpowiedniki w materiale z dolnych warstw grodziska w Rajgrodzie. Łączy się z materiałem z osad kultury kurhanów zachodnio-bałtyjskich.

W południowej części osady wystąpiło 8 jam, w wypełniku który zalegała ceramika toczona, zróżnicowana dość w zakresie form. Na głębokości 0,7 m od powierzchni darni, na samej krawędzi wysoczyzny / wykop III dz. 9 / odkryto część prostokątnego zarysu ziemianki o charakterze produkcyjnym, szerokości 2,6 m zachowanej długości 4,5 m, skierowanej dłuższą osią z północnego wschodu na południowy zachód. W narożu południowym zalegała 20 cm grubości zwarta warstwa polepy średnicy 1,4 m, obrzeżona od południa i zachodu kamieniami, natomiast część północna obiektu wyłożona była jednowarstwowym brukiem dużych i drobniejszych kamieni, zalegających w intensywnej ciemnej ziemi przesyconej węglami i spalenizną. W tej części obiektu wystąpiła duża ilość fragmentów ceramiki toczonej, szydło kościane oraz grot dzirytu.